

59
EL

FACTS

Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία

ISSN 1681-2715

Η μείωση των κινδύνων από το θόρυβο στην εργασία

Καθημερινά, εκατομμύρια εργαζόμενοι στην Ευρώπη εκτίθενται κατά την εργασία τους σε θόρυβο και σε όλους τους κινδύνους που αυτό συνεπάγεται. Ενόψει της ευρωπαϊκής εβδομάδας για την ασφάλεια και την υγεία 2005, ο οργανισμός συνέταξε μια έκθεση εξετάζοντας τον τρόπο με τον οποίο η δομή της ευρωπαϊκής οδηγίας και τα συμπληρωματικά πρότυπα διασφαλίζουν την αντιμετώπιση των κινδύνων από το θόρυβο για τους εργαζόμενους, ώστε να μειωθεί το υψηλό προσωπικό, κοινωνικό και οικονομικό κόστος των ασθενειών και των ατυχημάτων που προκαλούνται λόγω της έκθεσης σε θόρυβο.

Ευρωπαϊκή πολιτική σχετικά με το θόρυβο στην εργασία

Η «οδηγία-πλαίσιο»⁽¹⁾ και άλλες οδηγίες που αφορούν τους χώρους εργασίας [σχετικά με το θόρυβο⁽²⁾, σχετικά με τα μέσα ατομικής προστασίας⁽³⁾ και σχετικά με τις εγκύους εργαζόμενες⁽⁴⁾], παρέχουν το πλαίσιο για την αντιμετώπιση όλων των κινδύνων που σχετίζονται με την έκθεση των εργαζομένων σε θόρυβο (και όχι αποκλειστικά του κινδύνου της θορυβογενούς απώλειας της ακοής). Η οδηγία-πλαίσιο παραθέτει τις γενικές αρχές πρόληψης, ενώ ειδικές οδηγίες, εκ των οποίων σημαντικότερη είναι η οδηγία σχετικά με το θόρυβο του 2003, παρέχουν περισσότερες λεπτομέρειες.

Οι γενικές αρχές πρόληψης

- Αποφυγή των κινδύνων
- Αξιολόγηση των κινδύνων που δεν είναι δυνατόν να αποφευχθούν
- Αντιμετώπιση των κινδύνων στην πηγή τους
- Προσαρμογή της εργασίας στον κάθε εργαζόμενο
- Προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο
- Αντικατάσταση των επικίνδυνων από τα μη επικίνδυνα ή τα λιγότερο επικίνδυνα
- Ανάπτυξη μιας συνεκτικής, συνολικής πολιτικής πρόληψης
- Παροχή προτεραιότητας σε συλλογικά προστατευτικά μέτρα έναντι των ατομικών προστατευτικών μέτρων
- Παροχή κατάλληλων οδηγιών στους εργαζόμενους

Από τους εργοδότες ζητείται να ελέγξουν τους κινδύνους στην πηγή τους εξαλείφοντας ή μειώνοντας τους κινδύνους από το θόρυβο στο ελάχιστο, λαμβάνοντας υπόψη την τεχνική πρόοδο και τη διαθεσιμότητα των μέτρων πρόληψης. Εάν είναι διαθέσιμα καλύτερα μέσα για την

εξάλειψη ή τον έλεγχο του κινδύνου (π.χ. αντιμετώπιση του θορύβου στην πηγή του), δεν θα πρέπει να γίνεται χρήση μέσων ατομικής προστασίας της ακοής (π.χ. ωτοασπίδες).

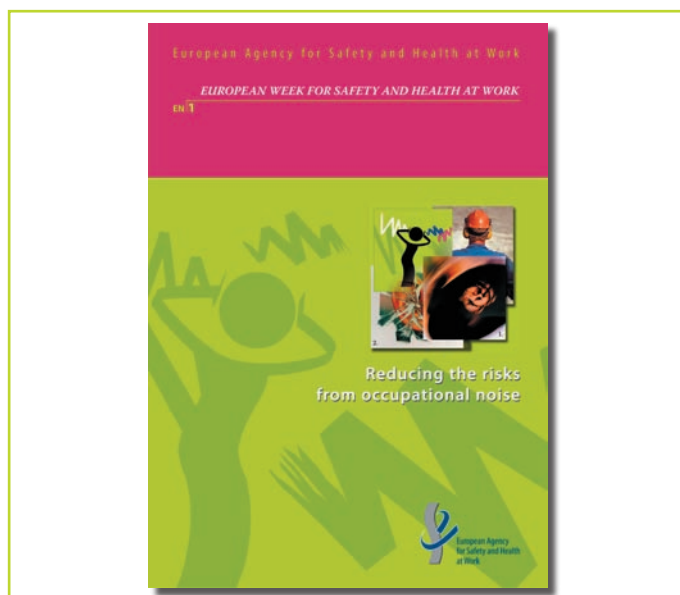
Η οδηγία σχετικά με το θόρυβο του 2003 προσδιορίζει τους παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τον έλεγχο των κινδύνων από το θόρυβο:

- μέθοδοι εργασίας που απαιτούν λιγότερη έκθεση σε θόρυβο
- επιλογή εξοπλισμού εργασίας που να εκπέμπει τον λιγότερο δυνατό θόρυβο
- σχεδιασμός και διαμόρφωση των χώρων εργασίας και των σταθμών εργασίας
- πληροφόρηση, καθοδήγηση και εκπαίδευση/κατάρτιση των εργαζομένων
- μείωση του θορύβου με τεχνικά μέσα
- προγράμματα συντήρησης για τον εξοπλισμό εργασίας, τους χώρους εργασίας και τα συστήματα αυτών
- μείωση του θορύβου μέσω της καλύτερης οργάνωσης της εργασίας
- περιορισμός της διάρκειας και της έντασης της έκθεσης μέσω του σχεδιασμού των εργασιών.

Περιπτωσιολογική μελέτη: μείωση του θορύβου από κρουστική πρέσα πεπιεσμένου αέρα

Εκπομπή θορύβου υψηλής στάθμης διαπιστώθηκε λόγω της απελευθέρωσης πεπιεσμένου αέρα από την εξάτμιση του ενεργοποιητή μιας κρουστικής πρέσας πεπιεσμένου αέρα και λόγω της πρόσκρουσης του εμβόλου του μεταλλικού ενεργοποιητή στο μεταλλικό έμβολο του εργαλείου. Η τοποθέτηση σιγαστήρα και η διοχέτευση της ροής του αέρα μέσω ενός διαπερατού καλύμματος πολυαιθυλενίου μείωσαν το θόρυβο της εξάτμισης του πεπιεσμένου αέρα, ενώ ο θόρυβος από τα μηχανικά μέρη μειώθηκε με τη χρήση ενός ελαστομερούς στρώματος ουρεθάνης πάχους 8 mm τοποθετημένου ανάμεσα στις μεταλλικές επιφάνειες. Το αποτέλεσμα ήταν μια συνολική μείωση της τάξης των 9 dB της ηχοστάθμης χωρίς σημαντικές επιπτώσεις στη συνολική απόδοση εργασίας της πρέσας⁽⁵⁾.

(1) Οδηγία 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 1989 σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων για την πρόωση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία.
(2) Οδηγία 2003/10/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6ης Φεβρουαρίου 2003 περί των ελάχιστων προδιαγραφών υγείας και ασφάλειας για την έκθεση των εργαζομένων σε κινδύνους προερχόμενους από φυσικούς παράγοντες (θόρυβος). Η εν λόγω οδηγία αντικαθιστά την οδηγία σχετικά με το θόρυβο του 1986.
(3) Οδηγία 89/656/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 1989 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία.
(4) Οδηγία 92/85/ΕΟΚ της 19ης Οκτωβρίου 1992 σχετικά με την εφαρμογή μέτρων που αποβλέπουν στη βελτίωση της υγείας και της ασφάλειας κατά την εργασία των εγκύων, λεχώνων και γαλουχουσών εργαζομένων.
(5) Περιπτωσιολογική μελέτη του Health and Safety Executive: «Sound solutions» (<http://www.hse.gov.uk/noise/soundsolutions/index.htm>).

Οι οδηγίες που απαιτούν μέτρα για τους χώρους εργασίας δεν είναι το μοναδικό μέσο προστασίας της υγείας των εργαζομένων. Οι απαιτήσεις στην «οδηγία σχετικά με τον εξοπλισμό εργασίας»⁽⁶⁾ και στην «οδηγία σχετικά με τον εξοπλισμό εργασίας προς χρήση σε εξωτερικούς χώρους»⁽⁷⁾, σύμφωνα με τις οποίες οι κατασκευαστές οφείλουν να δίνουν πληροφορίες σχετικά με το θόρυβο εξαιτίας του μηχανολογικού εξοπλισμού και σε ορισμένες περιπτώσεις πληροφορίες σχετικά με όρια εκπομπών, συμβάλλουν επίσης στη μείωση των κινδύνων για τους εργαζόμενους.

Οι οδηγίες αυτές καθιστούν επίσης σαφές το γεγονός ότι η πρόληψη μέσω του σχεδιασμού είναι ζωτικής σημασίας για την αντιμετώπιση του θορύβου στην εργασία. «Ο μηχανολογικός εξοπλισμός θα πρέπει να έχει σχεδιαστεί και κατασκευαστεί έτσι ώστε οι κίνδυνοι που προκύπτουν από την εκπομπή αερόφερτου θορύβου να είναι μειωμένοι στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο, λαμβανομένης υπόψη και της τεχνικής προόδου και της ύπαρξης μέσων μείωσης του θορύβου, ιδίως στην πηγή του»⁽⁸⁾.

Τα πρότυπα διαδραματίζουν βασικό ρόλο για την πρόληψη της έκθεσης σε θόρυβο στους χώρους εργασίας. Η οδηγία σχετικά με το θόρυβο του 2003 αναφέρεται στο ISO 1999:1990 για την εκτίμηση της έκθεσης των εργαζομένων, ενώ πολλά πρότυπα που εκπονήθηκαν από τις τεχνικές επιτροπές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τυποποίησης (CEN) περιλαμβάνουν διατάξεις σχετικά με το θόρυβο, οι οποίες υποστηρίζουν τις βασικές απαιτήσεις για την ασφάλεια και την υγεία σχετικά με το θόρυβο που προκύπτουν από την οδηγία σχετικά με τον εξοπλισμό εργασίας.

Θόρυβος στον τομέα της ψυχαγωγίας

Με σκοπό τη θέσπιση μέτρων για την εφαρμογή της οδηγίας σχετικά με το θόρυβο του 2003 στους τομείς της μουσικής και της ψυχαγωγίας, τα κράτη μέλη δικαιούνται να κάνουν χρήση μιας επιπλέον διετούς μεταβατικής περιόδου για τη συμμόρφωσή τους με την εν λόγω οδηγία στους τομείς αυτούς. Η πρόκληση που αντιμετωπίζει κανείς στις περιπτώσεις αυτές είναι ότι συχνά η παραγωγή ήχου (μουσική) αποτελεί και το σκοπό της αναλαμβάνουσας προς εκτέλεση εργασίας· συνεπώς οι κλασικές αντιλήψεις περί προστασίας από το θόρυβο δεν είναι εφαρμόσιμες. Επιπλέον, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι πολλοί εργαζόμενοι εκτίθενται στην καθημερινή τους εργασία σε στάθμη ηχητικής πίεσης που μπορεί να προκαλέσει βλάβες στην ακοή.

Δεν υπάρχει προφανής λύση για την αποτροπή της προσωρινής υψηλής έκθεσης σε θόρυβο με ταυτόχρονη διασφάλιση της καλύτερης δυνατής καλλιτεχνικής έκφρασης. Μόνο με το συνδυασμό διαφόρων μέτρων για τη μείωση του θορύβου μπορεί να εξευρεθεί μια πρακτική λύση. Στην έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού υπάρχουν ορισμένες περιπτώσιολογικές μελέτες σχετικά με τον τομέα αυτό, οι οποίες παρουσιάζουν διάφορες προσεγγίσεις για την προστασία της ακοής των εργαζομένων.

⁽⁶⁾ Οδηγία 98/37/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Ιουνίου 1998 για την προσέγγιση της νομοθεσίας των κρατών μελών σχετικά με τον εξοπλισμό εργασίας.

⁽⁷⁾ Οδηγία 2000/14/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8ης Μαΐου 2000 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την εκπομπή θορύβου στο περιβάλλον από εξοπλισμό προς χρήση σε εξωτερικούς χώρους.

⁽⁸⁾ Οδηγία σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας, όσον αφορά τη χρήση εξοπλισμού εργασίας, παράρτημα 1, μέρος 1.5.8.

Μείωση των κινδύνων από το θόρυβο στην εργασία

Η πλήρης έκθεση διατίθεται στα αγγλικά στην ιστοθέση του οργανισμού (<http://osha.eu.int/publications/reports/>) και μπορεί να ανακτηθεί μέσω Διαδικτύου δωρεάν. Η εθνική νομοθεσία μπορεί να θέτει αυστηρότερα πρότυπα, συνεπώς είναι σκόπιμο να απευθύνεστε στις αρμόδιες αρχές. Ενδέχεται επίσης να υπάρχουν επιπλέον άλλες σχετικές οδηγίες που δεν αναφέρονται στον σύντομο αυτόν κατάλογο.

Σχετικές οδηγίες

- ☑ Οδηγία 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 1989 σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία
- ☑ Οδηγία 89/656/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 1989 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία
- ☑ Οδηγία 89/686/ΕΟΚ της 21ης Δεκεμβρίου 1989 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα μέσα ατομικής προστασίας
- ☑ Οδηγία 92/85/ΕΟΚ της 19ης Οκτωβρίου 1992 σχετικά με την εφαρμογή μέτρων που αποβλέπουν στη βελτίωση της υγείας και της ασφάλειας κατά την εργασία των εγκύων, λεχώνων και γαλουχουσών εργαζομένων
- ☑ Οδηγία 94/33/ΕΚ της 22ας Ιουνίου 1994 για την προστασία των νέων κατά την εργασία
- ☑ Οδηγία 98/37/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Ιουνίου 1998 για την προσέγγιση της νομοθεσίας των κρατών μελών σχετικά με τον εξοπλισμό εργασίας
- ☑ Οδηγία 2000/14/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8ης Μαΐου 2000 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την εκπομπή θορύβου στο περιβάλλον από εξοπλισμό προς χρήση σε εξωτερικούς χώρους
- ☑ Οδηγία 2003/10/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6ης Φεβρουαρίου 2003 περί των ελάχιστων προδιαγραφών υγείας και ασφάλειας για την έκθεση των εργαζομένων σε κινδύνους προερχόμενους από φυσικούς παράγοντες (θόρυβος). Η εν λόγω οδηγία αντικαθιστά την οδηγία σχετικά με το θόρυβο του 1986

Περισσότερες πληροφορίες

Το παρόν τεχνικό δελτίο αποτελεί μέρος της εκοστρατείας «ευρωπαϊκή εβδομάδα για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία 2005». Τα επιπρόσθετα τεχνικά δελτία και οι πληροφορίες σχετικά με το θόρυβο διατίθενται μέσω Διαδικτύου στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://ew2005.osha.eu.int>. Πληροφορίες σχετικά με τη νομοθεσία της ΕΕ σε θέματα ασφάλειας και υγείας διατίθενται μέσω Διαδικτύου στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://europa.eu.int/eur-lex/>

Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία

Gran Vía 33, E-48009 Bilbao
Τηλ. (34) 944 79 43 60, φαξ (34) 944 79 43 83
E-mail: information@osha.eu.int

